Cena za egzemplarz 15 groszy.

Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.
P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA znajduje się w Katowicach, ul. św. Stanisława 4.

Nr. 100 — **Katowice, piątek 1-go maja 1931 r.** — **Rok 30**

Ojciec św. o Akcji Katolickiej.

Papież stwierdza, że Akcja katolicka jest prawna, konieczna i niezastąpiona.

Po wydanym przez rząd faszystowski zakazie zebrań organizacji katolickich studentów włoskich „Fuzi“ w Rzymie, Ferrarze i Pizie, żywo omawiana jest sprawa, o ile i jak dalece Akcja katolicka może zajmować się sprawami społecznemi. Ze strony faszystowskiej utrzymuje się, że terenem Akcji katolickiej jest jedynie religja i moralność, natomiast wszelkie sprawy społeczne należą wyłącznie do zakresu uprawnień syndykalizmu faszystowskiego.

Dnia 19 bm. Ojciec św. przyjął kierownictwo Akcji katolickiej diecezji rzymskiej oraz członków zarządu poszczególnych związków i wykorzystał tę okoliczność dla wygłoszenia długiego, wyczerpującego przemówienia, w którem ponownie wyłożył istotę, cel i zadania Akcji katolickiej. Nie chciał On, jak zaznaczył, podawać rzeczy nowych, lecz raz jeszcze podkreślić te wzniosłe zasady, które tworzą całą strukturę Akcji katolickiej. A w związku z tem trzeba było sięgnąć do początków, do źródeł tej Akcji.

Punktem wyjścia pozostaje ustalony przez Ojca św. w pierwszej jego encyklice na początku pontyfikatu definicja Akcji katolickiej: udział osób świeckich w hierarchicznym apostolacie Kościoła. Są to słowa nie liczne, ale zawierają w sobie wiele rzeczy, głębokie znaczenie i wszystko, co konieczne jest dla definicji. Papież przypomina, że nawet powierzchowna znajomość najstarszych pism chrześcijańskich wystarczy, by się przekonać, iż Kościół w ten właśnie sposób i od takiej współpracy rozpoczął swoją misję. To powołanie osób świeckich jest więc rzeczą wspaniałą, jest powołaniem do współpracy nad ratunkiem dusz. Udział w apostolacie wymaga naturalnie, by Akcja katolicka posiadała koniecznie dwie właściwości: po pierwsze ci apostołowie i współapostołowie muszą być kształceni i po drugie to życie apostolatu, to praktyczne wcielanie go w czyn musi być w całej rozciągłości umożliwiane również innym. A więc apostolat modlitwy, mówionego, pisanego i drukowanego słowa, apostolat miłosierdzia — to jest ta sama droga, którą w całości przebył sam Pan nasz, Jezus Chrystus. W ten sposób Akcja katolicka w najgłówniejszej swojej części musi być akcją uświęcania, gdyż takie są skarby, które przyniosło nam Boskie Serce Jezusa i któremi żyją dusze.

Z tego wynika cały szereg konsekwencyj. Po pierwsze Akcja katolicka natychmiast utraciłaby wszelką rację bytu, gdyby choć na moment chciała oddalić się od swego pierwotnego pojęcia, które wiąże ją w sposób istotny z apostolatem wczorajszym i dzisiejszym, z hierarchją.

Jako drugi skutek nasuwa się pytanie: dokąd dąży, dokąd winna zmierzać Akcja katolicka? Jaki temu apostolatowi należy wskazać teren? Teren jej jest tam wszędzie, gdzie chodzi o cześć Bożą, o dobro dusz, o autorytatywne rozróżnienie zła od dobra, o przykazania Boże, o stosowanie przykazań Bożych. Jest rzeczą oczywistą, że niema tam żadnych granic, ani co do czasu, ani co do miejsca, niema żadnych granic materjalnych, które możnaby nakreślić. A więc akcja katolicka, wezwana do pomocy przez apostolat, musi zawsze dotrzeć tam wszędzie, gdzie chodzi o sprawy i problemy moralne, gdzie chodzi o dobro i zło, o przykazania Boże i prawa świata, o moralność i niemoralność, o dobro albo szkodę dusz.

Jasnem jest, że wszyscy, bez względu na to, w jakich warunkach życia się znajdują, nietylko mogą potrzebować, ale mają prawo pomocy apostolatu, a co za tem idzie — Akcji katolickiej. Stąd nietylko sprawy indywidualne, ale i kwestje bardziej ogólne w obrębie moralności społecznej, nie mogąc usuwać się z pod praw Bożych, muszą podlegać wykładnikowi prawa Bożego — apostolatowi, a w pewnej mierze Akcji katolickiej, która jest tego apostolatu współpracowniczką i pomocnicą. Dla przykładu: kwestja pracy nie jest zagadnieniem wyłącznie materjalnem, ekonomicznem, kwestją — jak mówią — żołądka i trawienia, ale sprawą ludzką, dotyczącą godności, sumienia i moralności ludzkiej, a więc przedewszystkiem zagadnieniem moralnem, obchodzącem żywo Kościół. Stolicę Apostolską, hierarchję, apostolat, który na mocy posiadanego mandatu Bożego uważać je musi za obowiązek szczególnej wagi.

Niema więc takiego pola moralności, takiego pola humanitaryzmu w sensie najczystszym tego słowa, gdzieby Akcja katolicka nie mogła wynaleźć dla siebie posterunku pod bezpośredniem kierownictwem hierarchji. Nie można żądać oczywiście od hierarchji przygotowania technicznego, czynności mechanicznych, finansowych, które wpływają na ukształtowanie się stosunków społecznych, lecz wszędzie Kościół, a dalej Akcja katolicka mogą dać to światło, jakie społeczeństwa zjednoczy i poprowadzi je. Kościół, Akcja katolicka wskazują, jak się uświęca pracę, jak się ją uszlachetnia, jak czyni się ją wytwórcą nietylko pożywienia materjalnego, ale także pożywienia, które rodzi żywot wieczny. Akcja katolicka jest więc nietylko rzeczą słuszną i konieczną, ale także niezastąpioną. Słuszną i konieczną jest sam apostolat, który jest wyrazem wymagania Boga, aby człowiek sam również pracował nad swojem zbawieniem: „Qui creavit te sine te, non salvabit te sine te“ — „Ten kto stworzył cię bez ciebie, nie zbawi cię bez ciebie“. Konieczną jest również, ponieważ, jak dwunastu Apostołów, tak i zastępcy ich, dzisiejsi biskupi, nie mogą poprzestać na własnej działalności i potrzebują wielu rąk, wielu języków, woli wielu. Tak czynił i Chrystus powołując swoich uczniów do nauczania Jego nauki.

Akcja katolicka jest dalej niezastąpioną, gdyż sięga w dziedzinę materjalną, gdzie Kościół nie ma możności bezpośredniej interwencji, ułatwia następnie dostęp do warstw, zbyt pochłoniętych swemi zadaniami zawodowemi, a więc narażonych na niebezpieczeństwa pogaństwa. Ona ma pomóc do ustalenia Królestwa Chrystusowego w rodzinie i w społeczeństwie, we wszystkich poczynaniach ludzkich. Zależna od apostolatu hierarchicznego, posiada trzy najważniejsze obowiązki względem samej siebie: przygotowania się, ukształtowania i czynności, pole zaś jej działania nie zna granic. (KAP)

Premjer Sławek o obniżeniu płac urzędniczych i ubezpieczeniach społecznych.

Warszawa. (Pat.) W środę dnia 29 bm. premjer Sławek przyjął delegację grupy pracowniczej posłów i senatorów B. B. W. R. w osobach senatora Mora, Brzezińskiego, posłów Pacholskiego, Smulikowskiego, Stępińskiego, Glińskiego, senatora Lempki i senatora Mozgały. W czasie audjencji **delegaci poruszyli szereg zagadnień, dotyczących ustawodawstwa społecznego i położenia pracowników państwowych, samorządowych i prywatnych a w szczególności w związku z cofnięciem 15% dodatku do uposażeń.** Premjer oświadczył delegacji, że rząd zgodnie ze swą zapowiedzią **powziął decyzję co do cofnięcia dodatku dopiero po wyczerpaniu wszystkich innych środków, jakiemi rozporządzał dla zabezpieczenia równowagi budżetowej. Decyzja ta powzięta została w chwili, gdy okazała się konieczną ze względu na sytuację finansową i na dobro państwa.** W sprawie ubezpieczeń społecznych wskazał premjer, że rząd obecny właśnie postawił na odpowiedniem stopniu realizację ustawodawstwa społecznego i oświadczył że prac w tej dziedzinie rząd nie zaniecha. **Na warsztacie pracy rządu znajdują się projekty ustaw o umowie zbiorowej, o rozjemstwie jak również projekt ustawy, regulujący pragmatykę i postępowanie dyscyplinarne dla pracowników samorządowych.** Wkońcu premjer oświadczył, że rozpatrzy sprawę przyjścia z pomocą urzędnikom przy spłacie obciążających ich zaliczek i pożyczek przez rozłożenie tych spłat na dłuższe raty i że wyda polecenie przygotowania odpowiednich zarządzeń.

Nad polepszeniem położenia inwalidów

obradowała komisja socjalna Sejmu Śląskiego.

Katowice. (Pat.) Wczoraj obradowała komisja socjalna Sejmu Śląskiego nad wnioskiem, wzywającym Radę Wojewódzką do poczynienia starań w rządzie centralnym w celu znowelizowania art. 8 ustawy inwalidzkiej w kierunku ustalenia zasadniczej renty inwalidzkiej w złotych. W sprawie tej wypowiadali się również zaproszeni na posiedzenie przedstawiciele zarządu Śląskiego Związku inwalidów R. P. Komisja postanowiła rozszerzyć rezolucję, domagającą się nietylko znowelizowania art. 8 ustawy, ale również art. 14, 16, 17, 21, 24 i 26 w kierunku uwzględnienia postulatów zgłoszonych przez Związek inwalidów. Zkolei rozpatrywano sprawę memorjałów, skierowanych do Sejmu Śląskiego przez organizacje uchodźcze, domagających się ustawowego załatwienia sprawy odszkodowań. Referent tej sprawy poseł Sosiński (Ch. D.) oświadczył się przeciwko uchwaleniu przez Sejm Śląski ustawy w tej sprawie, proponując jedynie powzięcie rezolucji.

Skarb Śląski zamierza zaciągnąć pożyczkę budowlaną.

Katowice. (PAT.) Na wczorajszem posiedzeniu komisji mieszkanio-budowlanej Sejmu Śląskiego przeprowadzono obszerną dyskusję nad sprawą zaciągnięcia przez Skarb Śląski większej pożyczki budowlanej w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w Król. Hucie. W posiedzeniu wczorajszem uczestniczyli również z ramienia wojewody śląskiego, dr. Dworzański, naczelnik wydziału samorządowego, oraz imieniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dyr. Gunia i dr. Zając. Ci ostatni udzielali wyczerpujących wyjaśnień o akcji budowlanej, prowadzonej przez Zakład Ubezpieczeń. Dyskusja toczyła się głównie nad punktami i warunkami, jakie zawierać ma ustawa, upoważniającą Śląską Radę Wojewódzką do zaciągnięcia wzmiankowanej pożyczki. Na następnem posiedzeniu komisji w dniu 7 maja br. rozpatrywany będzie projekt ustawy zgłoszony przez Śląską Radę Wojewódzką wraz z poprawkami koniecznemi ze względu na nowo zaszłe okoliczności. W poniedziałek, dnia 4 maja komisja w pełnym składzie wraz z przedstawicielami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zwiedzi budynki mieszkaniowe, wzniesione przez ten Zakład na terenie Województwa Śląskiego i Zagłębia Dąbrowskiego.

J. E. ks. biskup śląski u Ojca św.

Rzym. Dnia 27 kwietnia br. Ojciec św. przyjął na posłuchaniu J. E. ks. dr. Stanisława Adamskiego, biskupa śląskiego.

TELEGRAMY.

Główny inspektor pracy przybędzie na Śląsk.

Katowice. (Pat.) Dnia 30 bm. przyjeżdża do Katowic główny inspektor pracy inż. Klott w sprawie regulacji taryfy płac w przemyśle hutniczo-żelaznym, w sprawie zatargu zarobkowego, dotyczącego pracowników umysłowych ciężkiego przemysłu, oraz w sprawach, dotyczących przemysłu cynkowego. Inspektor Klott odbędzie szereg konferencyj tak z przemysłowcami, jak i pracobiorcami.

Upominek dla 3 pułku szwoleżerów.

Warszawa. (Pat.) P. Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w środę o godzinie 13.30 delegację 3 pułku szwoleżerów w osobach podpłk. Kwiatkowskiego, mjr. Pająka i porucznikaWięckowskiego, która otrzymała od p. Prezydenta upominek w postaci urn z ziemią z pod Samosierra, gdzie w czasie pochodu napoleońskiego na Madryt szwoleżerowie polscy słynną szarżą otwarli drogę do stolicy Hiszpanji.

Pożegnalne depesze delegacji węgierskiej.

Warszawa. (PAT.) Członkowie bawiącej w Warszawie delegacji węgierskiej, ks. biskup Mikesz i hr. Csekonics, b. poseł Węgierski w Warszawie, prezes Izby Handlowej węgiersko-polskiej w Budapeszcie, opuszczając granice Państwa Polskiego, wysłali na ręce p. Drozdowskiego, prezesa polsko-węgierskiej izby handlowej w Warszawie, depeszę treści następującej:

„Opuszczając gościnną Polskę, przesyłam Panu me najlepsze życzenia.

(—) Biskup Mikesz."

„Przed opuszczeniem gościnnej ziemi polskiej, będąc jeszcze pod wrażeniem wspaniałego przyjęcia, zgotowanego delegacji węgierskiej, pragnę z całego serca podziękować za niezliczone dowody szczerej sympatji i prawdziwe zainteresowanie okazane dla spraw gospodarczych, żywiąc przytem nadzieję, że wizyta nasza przyczyni się pomyślnie do przyszłego rozwoju stosunków między dwoma krajami, opartych na wiekowej tradycji, zaufaniu i wzajemnej przyjaźni. (—) Csekonics."

Czech Komisarzem Ligi Narodów w Austrji?

Praga. (Pat.) Wczorajszy „Prager Tageblatt" donosząc o możliwości mianowania generalnego komisarza Ligi Narodów dla Austrji, podaje, że w związku z tym planem wysuwa się ewentualność powierzenia tej funkcji gubernatorowi czechosłowackiego Banku Narodowego Bospisylowi. Zdaniem pisma, kandydatura ta miałaby poparcie Francji.

Redukcja na kopalniach Hillebrand i Artur.

Katowice. (Pat.) Wczoraj odbyła się u komisarza demobilizacyjnego inż. Maske konferencja w sprawie redukcji na kop. „Hillebrand" i „Hr.Artur". Dyrekcja tych kopalń domagała się łącznej redukcji załóg o 500 ludzi. Po przeprowadzeniu badań na miejscu kom. demob. zgodził się na redukcję 180 robotników na kop. „Hillebrand" i 80 na kop. „Hr.Artur".

Uroczyste otwarcie kongresu polsko-jugosłowiańskiego w Warszawie.

Warszawa. (PAT.) Wczoraj o godz. 11-tej przed południem w sali rady miejskiej odbyło się uroczyste otwarcie kongresu polsko-jugosłowiańskiego. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele ministerstwa spraw zagranicznych z p. ministrem Schätzlem na czele, wiceminister Leśniewski, J. E. ks. biskup Szlagowski, dyrektor protokółu dyplomatycznego ministerstwa spraw zagranicznych Romer, dyrektor departamentu sztuki Skoczylas, przedstawiciele poselstwa jugosłowiańskiego z ministrem Lazarewiczem na czele, przedstawiciele poselstwa czechosłowackiego, prezydent miasta Słomiński, poseł Malinowski, dyrektor P. A. T. Roman Starzyński, przedstawiciele sądownictwa, świata naukowego i kulturalnego, członkowie stowarzyszenia polsko-jugosłowiańskiego oraz przedstawiciele kolonji jugosłowiańskiej w Warszawie.

Sztafeta kolarska z nad Bałtyku w drodze na Śląsk.

Gdynia. (PAT.) Wczoraj o godz. 6-ej rano przy pięknej słonecznej pogodzie startowali z przed dworca w Gdyni kolarze Jan Kowalski i Wacław Jaworski z ampułką wody, uroczyście zaczerpniętej w Bałtyku i opieczętowaną w obecności władz i przedstawicieli ZOKZ. — Kolarze gdyńscy rozpoczęli w ten sposób bieg sztafetowy Gdynia — Katowice. Zawodnikom towarzyszy auto kontrolne wraz z komitetem organizacyjnym biegu Polskiego Okręgowego Związku Kolarzy z prezesem Kuszewskim na czele.

Tajny warunek rosyjsko-niemieckiej umowy.

Berlin. (PAT.) W niemieckich kołach przemysłowych żywe poruszenie i niepokój wywołała wiadomość o specjalnej klauzuli, zawartej w umowie niemiecko-sowieckiej w sprawie nowych dostaw dla Z. S. R. R. Umowa ta zawiera mianowicie warunek, że Niemcy zobowiązują się do przeciwdziałania w akcji przeciw-dumpingowej, podjętej przez wiele państw w stosunku do sowietów. W zamian za to przedstawicielstwo sowieckie udzieliło za pośrednictwem Reichsverband der Deutsche Industrie nowych zamówień na sumę 300 miljonów marek tak, że ogółem obecne zamówienia sowieckie osiągnęły 800 miljonów marek niemieckich. Rząd niemiecki udzielił 60-proc. gwarancyj za zobowiązania sowieckie. (Przez „dumping" rozumie się sprzedawanie towarów poniżej kosztów ich wytwarzania. Różne państwa występują przeciw rosyjskiemu „dumpingowi", bo przez taką sprzedaż Rosja podcina przemysł tych krajów).

Nieszczególne przyjęcie marszałka parlamentu niemieckiego w Pradze.

Praga. (Pat.) Na zaproszenie niemieckiego stronnictwa socjal-demokratycznego wCzechsłowacji, wczoraj wygłosił tu przewodniczący parlamentu niemieckiego dr. Loebe odczyt p. t. „Faszyzm, demokracja i socjalizm Europy". Gdy mówca ukazał się na trybunie, obecni na sali **niemieccy studenci narodowo-socjalistyczni rozpoczęli awanturę za pomocą cuchnących bomb,strzałów, pukawek itd.** tak, że dopiero po usunięciu ich z sali i aresztowaniu kilku mógł prelegent zabrać głos. W odczycie mówca scharakteryzował współczesny kryzys gospodarczy jako zależny od postępu techniki pracy, nie zaś od struktury ekonomicznej poszczególnych państw. Dalej mówca zaatakował silne wpływy hitlerówców w Niemczech, które — jego zdaniem — podերwały międzynarodowe zaufanie do Rzeszy i dowodził, że jedynie na gruncie II międzynarodówki może się współpraca międzynarodowa korzystnie rozwijać. O unji celnej austrjacko-niemieckiej wyraził się mówca, że jest ona koniecznością. Niemcom zależy na tem, aby jak najwięcej państw a przedewszystkiem Francja i Czechosłowacja do niej się przyłączyły.

Ponowny zamach na stację kolejową Podbrzezie.

Wilno. (PAT.) Stacja kolejowa Podbrzezie w powiecie święciańskim, gdzie w nocy z 25 na 26 bm. zostały rzucone przez niewykrytych złoczyńców dwa granaty, była ponownie widownią takiego samego zamachu w nocy na 29 bm. O godz. 027 po północy, a więc niemal o tej samej porze co poprzednio, niewykryci dotychczas sprawcy rzucili do poczekalni III klasy dworca kolejowego granat ręczny, który eksplodując wyrządził nieznaczne szkody w poczekalni. — Tym razem ofiar w ludziach na szczęście nie było. Dochodzenia w toku.

Straty powodziowe na Wileńszczyźnie

Wilno. (PAT.) Z poszczególnych powiatów nadchodzą meldunki o stratach wyrządzonych przez powódź. W pow. Mołodeczno straty wynoszą 13.300 zł., w pow. święciańskim straty wyrządzone na drogach, mostach i nasypach państwowych i samorządowych sięgają kwoty 70.000 zł. Szkody, wyrządzone w mieniu prywatnem przez zniszczenie zapasów zboża i budynków, obliczają na 60 tysięcy złotych. Szkody w zasiewach wynoszą 24.000 zł. Ponieważ zamuleniu uległo przeszło 200 ha gruntu, przeto celem przetrwania przednówka, trzeba będzie w pow. święciańskim 40.00 złotych.

Wilno w ciemnościach.

Wilno. (PAT.) W środę wieczorem Wilno pozbawione zostało zupełnie światła elektrycznego, ponieważ elektrownia miejska przestała funkcjonować. Elektrownia wyłączyła prąd już w godzinach porannych a podejmowane kilkakrotnie próby uruchomienia nie dały pozytywnych wyników, z powodu silnego zamulenia wód Wilji. Wody Wilji zawierają tak wielką ilość znoszonego piasku, że zanieczyszczoną turbinę musiano poddać gruntownemu czyszczeniu. Unieruchomienie elektrowni potrwa czas dłuższy.

Prasa węgierska przeciw unji austro-niemieckiej.

Budapeszt. (PAT.) Prasa zaczyna w formie bardzo konkretnej omawiać zagadnienia unji celnej austro-niemieckiej oraz kwestję stanowiska, jakie Węgry powinny w tej kwestji zająć. Prasa godzi się na dotychczasowe wyczekujące stanowisko rządu w tej sprawie, jest jednak zdania, że i największa wstrzemięźliwość jest tylko tak długo dopuszczalna, jak długo okoliczności tego wymagają, w przeciwnym razie łatwo może się stać niebezpieczną. Chwila, wymagająca od Węgier decyzji, zbliża się, wobec czego prasa śledzi z niepokojem każde posunięcie dyplomatyczne Węgier. Trzeba, aby węgierskie sfery przemysłowe wypowiedziały się w formie zdecydowanej przeciw przystąpieniu Węgier do unji austro-niemieckiej.

Fernando

(Powieść.)

12) (Ciąg dalszy.)

Poszedł poszukać cyrulika Ambrozio, który był doktorem i zarazem aptekarzem w tej wiosce.

— Dzień dobry — dzień dobry, panie Pedro, jużeś to wstał, tak rano? Jakże się ma nasz mały pacjent? Ale co panu jest? Jesteś tak blady. Zdajesz się sam potrzebować mojej pomocy; pozwól pan zobaczyć swój puls; jakże bije gwałtownie; z pewnością masz gorączkę!

— Och! nie, to nic nie jest tylko bardzo źle spałem zeszłej nocy, tyle szczurów i myszy w tym starym zamku. Nie mógłbyś mi dać jakiegoś lekarstwa dla wyniszczenia ich?

— Ha! miałem doskonałą przyprawę — mówił cyrulik — dla tych nieproszonych gości, ale w tej chwili nie jestem w nią zaopatrzony!

Może masz jaką inną truciznę w twoim sklepie?

— Nie — odpowiedział Ambrozio z widocznem nieukontentowaniem — doktor z Salamanki, zwiedzając moją aptekę, zabrał mi wszystkie gatunki ziół trujących; pozostawił mi tylko lekarstwa uśmierzające, z któremi prawie nic zrobić nie można.

— Ale czy nie mógłbyś mi dostarczyć jakiej trucizny? Bardzo mi jest potrzebna.

— A na co? — zapytał lękliwie Ambrozio, czy chciałbyś pan dopuścić się samobójstwa? Znalazłem cię tak wzruszonym...

— Kochany doktorze Ambrozio — powiedział przebiegły Pedro, muszę z tobą postąpić szczerze. Oto widzisz, chodzi mi tylko o zakład. Młody jeden panicz, którego widywałem w pewnem towarzystwie, utrzymywał, że człowiekowi innego stanu, nie będącego szlachcicem, za żadną cenę nie sprzedaliby trucizny. To mnie obraziło i założyłem się z nim o sześć luidorów, że w przeciągu pięciu do sześciu dni dostanę dobrą dozę trucizny, czy to w płynie, czy w proszku, mniejsza o to. A na dowód, że cię nie zwodzę i mówię prawdę, podzielę się z tobą sumą daną na zakład. Patrz oto trzy luidory, ale postaraj się natychmiast o truciznę, bo inaczej przegram, a już cztery dni ubiegły od tego czasu.

Ambrozio spojrzał z chciwością na sztuki złota; jakkolwiek był on próżny i śmieszny, miał jednak zacną duszę, i gdyby mógł przewidzieć użytek, jaki Pedro chciał zrobić z trucizny, nie byłby mu jej dał za wszystkie skarby świata.

— Jeżeli tylko chodzi o zakład — mówił on — to zupełnie co innego. Chociaż nie mam trucizny i panowie aptekarze nie chcą mi jej sprzedać, mam nadzieję dostarczyć jej panu. O kilka mil stąd, w górach mieszka stary pustelnik, o ile mi się zdaje przybył on ze wschodu, mają go tu wszyscy za czarnoksiężnika, bo po całych dniach wdrapuje się na górę dla zrywania ziół i zbierania kamieni, a noce spędza przy ognisku, na którem ciągle trzyma tygielek do topienia metalów. W celi jego znajduje się globus, przedstawiający kulę ziemską i luneta do robienia spostrzeżeń pośród gwiazd. Znając dobrze zioła, jestem pewny, że może przysposobić napój, który uśpiłby człowieka do ostatecznego sądu.

— Idź więc do tego pustelnika, kochany doktorze, spiesz się z powrotem, a nadewszystko nie wracaj z próżnemi rękami. Przez ten czas będę miał staranie o chorem dziecku. Wczoraj tak dobrze zaopatrzyłeś go w lekarstwa, wystarczy ich najmniej na ośm dni. Najzupełniej zastosuję się do twego przepisu i dawać mu będę co pół godziny.

Ambrozio wziął ze sobą perukę, swój trójgraniasty kapelusz, laskę i udał się drogą, prowadzącą do domu pustelnika, przyrzekając wrócić wieczorem. Tymczasem Pedro pogrążony w najposępniejszych myślach, powrócił do zamku.

Winszował sobie, że tak zręcznie oszukał cyrulika Ambrozio i pragnął równo dobrze oszukać samego siebie.

— Bez wątpienia — mówił sobie — śmierć Alonza i moja, bo on niezawodnie zabiłby mnie, przytem upadek tej szlachetnej i tyle zajmującej rodziny, byłby jeszcze większem nieszczęściem, a nie można inaczej uniknąć drugiego jak poddając się pierwszemu, zresztą związany jestem przysięgą, a Bóg karze krzywoprzysięzcę. Nauczono go jednak, że przysięga prowadząca do zabójstwa, obraża Boga, który zakazuje wszelkiego morderstwa, i że nie wolno popełniać zbrodni dla uniknienia nieszczęścia; gdyby Pedro skrupulatnie badał tajniki swego serca, poznałby, że chęć posiadania zamku i zaślubienia pięknej Laury, była jedynym powodem, skłaniającym go do popełnienia nikczemnego zabójstwa.

Kiedy Pedro wrócił, Fernando przyjął go życzliwie i zapytał ze smutną minką.

— Gdzie byłeś tak długo, kochany Pedro? Już od godziny nie widziałem cię.

— Mówiłem z doktorem o tobie.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kro… eżąca

Piątek

1

maja

1

maja

Św. Filipa i Jakóba, apostołów.

Św. Jeremjasza, proroka.

Św. Andeola, subdiakona.

Kalendarz słowiański: Lubomir.

Jutro, sobota 2 maja: Św. Atanazego, biskupa; św. Antonjusza, biskupa oraz św. Vindemjalisa, męczennika.

*

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 4,31;	o godz. 19,25
Księżyca	o godz. 18,48;	o godz. 4,01.

*

Św. Filipa i Jakóba, apostołów. Pierwszy, skoro prawie całą Scytję pozyskał wierze Chrystusa i osiadł później pod Hierapolis w prowincji Azji, został skazany na ukrzyżowanie i na krzyżu go ukamieniowano. Jakób, zwany bratem Chrystusa Pana i zarazem pierwszy biskup Jerozolimy, został zepchnięty ze szczytu świątyni, lecz powstał i począł się modlić za swych prześladowców. Wreszcie roztrzaskał mu pewien sukiennik pałką głowę. Tak umarł i został niedaleko świątyni pochowany.

Św. Jeremjasza, proroka, ukamienowanego przez lud i pochowanego pod Tafnis. Według twierdzenia św. Epifanjusza pielgrzymowali wierni często do jego grobu i używali ziemi tegoż jako lekarstwo przeciw ukąszeniom wężów jadowitych.

Św. Andeola, subdiakona, którego św. Polikarp wysłał z Francji z okolicy Vivarais z innymi jeszcze na ogłoszenie Ewangelji św. Za cesarza Nerona został najpierw zabity kolczastemi maczugami, poczem rozszczepiono mu na krzyż głowę drewnianym mieczem, przez co ukończył swe męczeństwo.

Biura porady prawnej „Katolika"

będą czynne w miesiącu maju 1931 r. w dnie następujące:

W **Katowicach** w redakcji „Katolika" przy ul. św. Stanisława 4 (I. piętro) w **poniedziałek 11 maja oraz w czwartki 7, 21 i 28 maja** tylko przed południem.

W **Mikołowie** w „Oberży Krakowskiej" p. Jana Kiela, ul. Krakowska 23 (przy targowisku) **tylko w poniedziałki 4 i 18 maja** tylko przed południem.

W **Pszczynie** u restauratora p. Michała Zawiszy przy ul. Gotsmana **we wtorki** (dni targowe) **5, 12, 19 i 26 maja** tylko przed południem.

W **Radzionkowie** w domu kolportera „Katolika" p. Jakóba Cichowskiego (przy targowisku) w **środy 6, 13, 20 i 27 maja** tylko przed południem.

W **Rybniku** w restauracji p. Wieczorka przy ulicy Raciborskiej **w soboty 2, 9, 16, 23 i 30 maja** tylko przed południem.

Zaznaczamy jak najwyraźniej, iż **biuro porady prawnej jest czynne tylko w dni wyżej podane.** W inne dni nie udziela się porad. Do porady może przychodzić każdy czytelnik tam, gdzie mu najdogodniej.

Porad udziela się bezpłatnie za przedłożeniem najnowszego kwitu abonamentowego — pocztowego lub też podpisanego przez agenta. Do zapytań listownych należy załączyć na odpowiedź znaczek pocztowy za 25 groszy.

Czytelnicy! Przychodźcie do naszych biur porad prawnych z pełnem zaufaniem, każdą sprawę załatwimy, o ile jest to możliwe i zgodne z obowiązującemi przepisami prawnemi. Przychodząc do nas chronicie się sami przed niesumiennymi pisarzami pokątnymi, którzy za każdą poradę lub pismo każą sobie dobrze płacić, a bardzo często sprawy załatwiają ze szkodą dla Was.

— **Tydzień P. C. K. na terenie całej Polski.** Przygotowania do „Tygodnia Polskiego Czerwonego Krzyża", który odbędzie się na terenie całej Polski w czasie od 10 do 17 maja br. są już w pełnym toku. Komitety lokalne „Tygodnia" utworzone zostały we wszystkich prawie miastach i większych ośrodkach. Obecnie opracowywane są szczegółowe programy zakrojonej na szeroką skalę akcji propagandowej. Projektowano jest szereg imprez, jak akademje, widowiska, pochody, przemówienia przez radjo itd. Zarząd główny P. C. K. wydał szereg ulotek, broszur, afiszów, nalepek i t. d. W roku bież. akcja propagandowa Polskiego Czerwonego Krzyża obejmie specjalnie tereny wiejskie, których ludność wykazywała, jak dotychczas, minimalne zainteresowanie hasłami i pracami P. C. K.

Uroczyste zakończenie kursu P. W. Lotniczego w Katowicach.

Katowice, 30 kwietnia.

W dniu 26 kwietnia odbyło się uroczyste zamknięcie kursu P.W.Lotniczego w Katowicach w sali rady miejskiej, którą wypełnili uczestnicy kursu, przedstawiciele władz i zaproszeni goście.

O godz. 12 w imieniu p. wojewody otworzył uroczystość naczelnik p. dr. Robel, dając wyraz radości, że kurs ten był tak licznie obesłany przez przyszłych lotników, którzy w zrozumieniu swego posłannictwa na polu P. W. Lotniczego z całem poświęceniem dokonali wysiłków, by kurs ten ukończyć z wynikiem pozytywnym. Przemawiał dalej dowódca III grupy aeronautycznej w Krakowie p. pułk. Jasiński, który w swem pięknem, żołnierskiem przemówieniu stwierdził, że Śląsk jak zawsze dotychczas w innych dziedzinach, tak i w zakresie P. W. Lotniczego zajmuje przodujące miejsce, dowodem czego jest właśnie codopiero zakończony kurs, który tak pod względem liczebności, jak i ich wytrwałości nie ma równego sobie ani we Lwowie, ani Krakowie. Ponadto witał i składał pozdrowienia od bratniej organizacji L. O. P. P. w Krakowie p. major Michalik.

Na zakończenie uroczystości rozdał świadectwa absolwentom kursu w liczbie 58 osób komendant obwodowy P. W. p. major Derkacz. W kursie P. W. Lotniczego uczestniczyły również panie Lieówna, Wardasówna i Unierzyska, które ..rs ukończyły z wynikiem dodatnim. Swiadczy to, że Polki i w tej dziedzinie nie ustępują w niczem swym siostrom angielskim czy amerykańskim.

Miłą uroczystość zaszczycili swą obecnością m. in. w zastępstwie gen. Zająca szef sztabu p. major Nykulak, dyr. inż. Ciszewski, nacz. dyrektor zakładów Hohenlohego i inni.

Wielkie zasługi około wzorowego przeprowadzenia tego pierwszego kursu Przysposobienia Wojskowego Lotniczego na Śląsku położyli kpt. Wojtyga, por. Kuławkowski, wszyscy wykładowcy oraz L. O. P. P. w Katowicach z p. radcą Stopczyńskim na czele, za co też słusznie należy im się pełne uznanie.

— **W kasach chorych obniżki nie będzie.** Pogłoski o projektowanej 15 proc. zniżce płac w kasach chorych nie odpowiada prawdzie i żadne zmniejszenia uposażeń pracowników kas chorych nie jest przewidywane. Władze nadzorcze zamierzają natomiast przeprowadzić rewizję płac na wysokich stanowiskach kierowniczych oraz uprościć skomplikowaną dotychczasową skalę płac przez wprowadzenie zasadniczych płac ryczałtowych.

Województwo śląskie.

* **Pomyślny przebieg wpisów dzieci do szkół polskich na Górnym Śląsku.** W ubiegły wtorek rozpoczęły się na Śląsku wpisy do polskich szkół powszechnych dla dzieci, które poraz pierwszy obowiązane są uczęszczać do szkoły. Ogólna liczba tych dzieci na terenie Górnego Śląska wynosi 20.000. W pierwszym dniu wpisów, tj. dnia 27 bm. wpisało się do polskiej szkoły 33 procent ogólnej liczby dzieci. Z tego widać, że wpisy w b. r. odbywają się nadzwyczaj pomyślnie.

* **Wystawa sztuki religijnej.** W dniu 30 kwietnia o godzinie 5 popołudniu zostanie otwarta wielka „Wystawa Sztuki Religijnej" pod protektoratem najwyższych władz na Śląsku. Znany dramaturg Karol Hubert Rostworowski wygłosi przemówienie o sztuce religijnej, chór męski „Echo" odśpiewa szereg utworów religijnych.

Wystawa przedstawia się bardzo okazale i jest dotychczas największą imprezą artystyczna na Śląsku, obejmująca wszystkie działy sztuki religijnej. We wspaniałych salonach recepcyjnych rozmieszczone dzieła sztuki dają pogląd twórczości artystycznej Polski w jej największych talentach.

Na tą niezwykłą uroczystość na Śląsku zapowiedziały swój przyjazd przedstawiciele i delegacje najpoważniejszych instytucji całej Polski. Dnia 2 maja wystawę zaszczyci swoją obecnością Prezydent Rzeczypospolitej z członkami rządu.

Wystawa otwarta będzie codziennie od godz. 9-ej rano do 7-ej wieczór.

* **Jarmarki na Śląsku** w miesiącu maju 1931 r. **Lubliniec:** 5 maja bydło . konie. **Mikołów:** 13 maja bydło, konie i kozy. **Pszczyna:** 6 maja bydło i konie. **Rybnik:** 12 maja bydło i konie. **Stary Bieruń:** 20 maja bydło. **Tarn. Góry:** 27 maja bydło i konie. **Wodzisław:** 5 maja bydło i konie. **Żory:** 20 maja bydło i konie. **Strumień;** 13 maja kramarski, bydło i konie.

Z Katowickiego

Nowy lekarz-okulista kolejowy.

Katowice. Na miejsce dotychczasowego lekarza chorób ocznych dr. Uhla dyrekcja kolei przyjęła z dniem 1 maja dr. Jadwigę Grabszewiczową. Przyjmuje ona chorych w mieszkaniu śp. dr. Geislera przy ul. Mickiewicza 18 codziennie od godziny 9—12 i od 15—17, w soboty zaś i w dni przedświąteczne tylko do południa.

Kadeci ze Lwowa na uroczystościach powstańczych.

Katowice. Onegdaj przybyły do Katowic trzy kompanje korpusu-kadetów ze Lwowa na uroczystości powstańcze w dniu 2 maja br. W walkach powstania śląskiego zginęło 6 kadetów polskich z Łobzowa. Przybyli kadeci uczczą pamięć swoich kolegów. Przywieźli oni z sobą historyczną chorągiew z roku 1863, na której widnieją ślady kul rosyjskich. Korpus Kadetów nada z Katowic dnia 1 maja o godz. 17.45 audycję radjową, w której przedstawi zapomocą słowa, muzyki i pieśni chronologiczny bieg historycznego życia Polski począwszy od Jej upadku aż po dzień dzisiejszy.

Odczyt na cel bezrobotnych.

Katowice. Staraniem towarzystwa im. Dante Alighieri odbędzie się dnia 6. maja br. o godz. 19.30 w sali koncertowej Konserwatorjum, ul. Wojewódzka 45, jeden z pierwszych wieczorów, poświęconych celom pomnożenia funduszu bezrobotnych. Pozyskano dla wypowiedzenia odczytu dr. Ferruccia Luppisa, który będzie mówił na temat: „Rimini, citta del amore, a della rinascenza". Odczyt będzie ilustrowany muzyką i obrazami świetlnemi. Czysty dochód przeznaczony na fundusz bezrobotnych. Bilety do nabycia w księgarni Mikulskiego, a w dniu odczytu przy wejściu na salę.

Wpisy uczniów do miejskiego gimnazjum

Katowice. Zgłoszenia nowych uczniów do miejskiego gimnazjum męskiego im. Mikołaja Kopernika (oddział polski) w Katowicach przyjmuje się od 1 maja rb. w kancelarji dyrekcji od godz. 11—12. Przy zgłoszeniach należy przedłożyć metrykę urodzenia, świadectwo szczepienia ospy i ostatnie świadectwo szkolne.

Egzaminy na mistrzów elektrotechnicznych.

Katowice. Przed komisją egzaminacyjną Izby rzemieślniczej odbył się dnia 25 kwietnia egzamin na mistrzów elektrotechnicznych. Egzamin zdało z wynikiem dobrym dwóch kandydatów i to: Robert Sobanek z Wełnowca i Gerhard Kruk z Katowic.

Tłum odbił aresztowanych komunistów.

Katowice. Na kolonji Falwy dokonała policja rewizji u znanych działaczów komunistycznych Jerzego Kuchty i Emanuela Uszczyka. Około 20 mieszkańców kolonji przyjęło wobec policji groźną postawę, a gdy przytrzymanych odstawiano do komisarjatu, tłum odbił ich i ułatwił im ucieczkę.

Ujęcie międzynarodowego złodzieja.

Szopienice w Katowickiem. Policja kryminalna w Szopienicach ujęła na gorącym uczynku kradzieży niejakiego Jana Sowickiego. Jak wykazało dochodzenie, Sowicki jest międzynarodowym złodziejem, karanym już 28 razy w różnych miastach, między innemi w Warszawie i Łodzi. Sowickiego osadzono pod kluczem.

Unieważnienie wyborów do wydziału rady zakładowej.

Mysłowice. U inspektora pracy odbyła się konferencja wydziału wyborczego kopalni mysłowickiej do rady zakładowej. Wynikiem konferencji było unieważnienie wyborów wydziału rady zakładowej z tem, że wybory do rady zakładowej odbędą się na nowo. Zarządzenie to wydano na skutek protestu, wniesionego przez Związek górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego.

Ofiara pracy.

Mysłowice w Katowickiem. Na kopalni „Mysłowice" przysypany został przez obrywający się węgiel nasypywacz Wiktor Pilczek. Nieszczęśliwy odniósł ciężkie obrażenia. Po przewiezieniu go do szpitala w Mysłowicach, P. zmarł wkrótce po wypadku.

Podatek dochodowy.

Mysłowice w Katowickiem. Wszyscy ci, którzy swego czasu złożyli zeznania o dochodzie, winni uiścić do 1 maja bez specjalnego wezwania podatek na rok 1931 w połowie wysokości kwoty przypadającej na podstawie zeznania płatnika. Osoby, które zeznań nie złożyły, mają także do 1 maja wpłacić połowę podatku w wymiarze zeszłorocznym.

Zaginięcie.

Siemianowice w Katowickiem. Stanisław Stępin z Siemianowic doniósł policji że jego pasierbica Szarlota Lenart oddaliła się z początkiem tego miesiąca z domu i dotychczas nie wróciła. Dochodzenia prowadzi miejscowy posterunek policji.

Z Król. Huty

Przed uroczystością 3 Maja.

Król. Huta. Program obchodu 3 Maja w naszem mieście przedstawia się następująco: w sobotę 2 maja o godz. 19,30 wyruszy capstrzyk z placu obok hali targowej ulicami Bytomską, 3 Maja, Kościelną, Bytomską, Moniuszki, Wolności, Hajducką, Dąbrowskiego aż do koszar. W niedzielę, dnia 3 maja: o godz. 6 rano pobudka orkiestry wojskowej 75 p. p., potem hejnały, wygrywane przez orkiestrę Skarbofermu na wieży ratuszowej. O godz. 9 rano zbiórka na rynku i na placu obok hali targowej wojska, organizacyj P. W. i W. F., szkół, organizacyj zawodowych, narodowych, kulturalnych śpiewackich, cechów itd. Organizacje zebrane na placu obok hali targowej wyruszą o godz. 9,30 na rynek, gdzie o godzinie 10 odbędzie się uroczyste nabożeństwo polowe. Po nabożeństwie odbędzie się pochód z defiladą przed pomnikiem Powstańca. Po południu na stadjonie odbędą się zawody lekkoatletyczne; początek zawodów o godz. 14,30. W parku na górze Redena odbędzie się festyn ludowy, urozmaicony koncertem orkiestry Skarbofermu oraz różnemi zabawami. Początek o godz. 15-ej. O godz. 20 odbędzie się na sali hotelu Hrabia Reden uroczysta akademja na program której złożą się: przemówienie okolicznościowe ks. dr. Milika, produkcje muzykalne, orkiestry wojskowej 75 p. p., produkcje chóru „Rota" oraz deklamacje uczenic miejskiego gimnazjum żeńskiego. Dla mieszkańców Klimzowca odbędzie się uroczysta akademja, urządzona przez tamtejszy komitet T. C. L. o godz. 18 na sali p. Słodczyka.

Otwarcie nowego urzędu pocztowego.

Król. Huta. W ciągu bieżącego miesiąca otwarty został przy placu Mickiewicza drugi urząd pocztowo-telegraficzny o zakresie działania wyłącznie nadawczym. W niedziele i święta urząd jest nieczynny.

Zakładanie rurociągu.

Król. Huta. Państwowe zakłady wodociągowe na Górnym Śląsku zwróciły się do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego z prośbą o udzielenie zezwolenia na ułożenie na terenie Górnego Śląska rurociągu od granicy m. Sosnowca do Król. Huty w celu dostarczenia wody dla celów użytkowych, tj. do picia i celów przemysłowych. W myśl zarządzenia Śl. Urzędu Wojew. wykłada się plany i opisy projektowanego ułożenia rurociągu do wglądu publicznego. Do powyższych planów i opisów wglądnąć można przez 14 dni, obecnie jeszcze do 11 maja br. w ratuszu, pokój 135. Ewentl. sprzeciwy wnieść można do tutejszego magistratu do dnia 11 maja br. Zarzuty wniesione po tym terminie, nie będą uwzględnione.

Upiększanie balkonów.

Król. Huta. Za przykładem lat ubiegłych magistrat przystępuje również w bieżącym roku do premjowania najpiękniej obsadzonych kwiatami okien i balkonów. Właściciele balkonów i okien winni zgłosić swoje balkony i okna do premjowania pisemnie lub ustnie w tutejszym urzędzie budowlanym, ratusz, pokój 126 do dnia 15. lipca br.

Z Świętochłowickiego

Podatek kościelny.

Świętochłowice. Zarząd kościelny parafji św. Piotra i Pawła uchwalił pobierać podatek kościelny za rok gospodarczy 1931-32 w wysokości 6 proc. od państwowego podatku dochodowego. Podatek ten został zatwierdzony przez władze duchowne i Śląski Urząd Wojewódzki. Do płacenia podatku kościelnego obowiązani są wszyscy parafjanie żonaci i nieżonaci oraz panny, których dochód miesięczny przekracza 150 zł. Podatek przeznaczony jest na urządzenie centralnego ogrzewania w kościele oraz reparacje kościoła.

Komitet pomocy dla bezrobotnych.

Zgoda w Świętochłowick. Na wniosek gen. dyrektora p. Mycińskiego uchwałą walnego zebrania „Zespołu polskich stowarzyszeń w Zgodzie“ polecono zarządowi „Zespółu“ utworzenie „Komitetu pomocy dla bezrobotnych“. Zapoczątkowano tę akcję przez opodatkowanie się robotników i urzędników huty Zgoda i to robotnicy, którzy zarabiają około 100 zł. po 50 groszy miesięcznie i tak stopniowo do 5 zł. Urzędnicy także odpowiednio według dochodów się opodatkowali. Po nadejściu pierwszej kwoty do rąk komitetu, który w najbliższych dniach będzie skompletowany, rozpocznie się akcja ratunkowa.

Nowe urządzenie wodne.

Wielkie Piekary w Świętochłowick. Już od dłuższego czasu dawał się odczuwać w tutejszej gminie brak wody, co spowodowane zostało przedewszystkiem słabem ciśnieniem z nadmiaru zawartego w rurociągach powietrza. W tym celu zbudowany został w tych dniach staraniem zarządu gminy naprzeciw kościoła specjalny aparat, zaprowadzający powietrze z rurociągów, przezco spotęgowane zostanie większe ciśnienie. Aparat pracuje automatycznie i nie potrzebuje żadnej obsługi. Pierwsze próby wykazały dodatnie wyniki.

Kradzież z włamaniem.

Ruda w Świętochłowickiem. W nocy na 27 bm. nieznani dotychczas sprawcy dostali się przez podkop od strony piwnicy do składu mistrza krawieckiego Ludwika Kalusa i skradli 121 metrów materjału na ubrania różnego koloru wartości 4 000 zł.

Przedstawienie teatralne.

Łagiewniki w Świętochłowickiem. Arcybractwo Straży Honorowej urządziło w niedzielę, dnia 26 kwietnia przedstawienie teatralne. Kółko amatorskie Stow. Młodzieży Polskiej popisało się znakomicie. Dramat w 4 aktach: „Ofiara brata“ trzymał publiczność w stałym oczekiwaniu dalszych scen i wzruszył do łez, zaś humoreska „Cyrk przyjezdża“ wywoływała stałe salwy śmiechu. Amatorzy Stow. Młodzieży Polskiej, którzy dosyć często występują na scenie z powodzeniem i popierają organizacje katolickie i tem samem Akcję Katolicka — zasługują na uznanie.

Z Śląska Opolskiego.

Zmiany w duchowieństwie na Śląsku Opolskim.

Przeniesieni odn. ustanowieni zostali: Ks. kapelan Jerzy **Jonientz** do Białej (powiatu prudnickiego). Ks. kapelan Jerzy **Wyrwoł** w Bytomiu administratorem w Lasowicach Wielkich (powiatu oleskiego). Ks. proboszcz Franciszek **Bilzer** w Kamieniu równocześnie administratorem w Izbicku. Ks. kapelan Bertold **Kascha** w Łonach kuratusem w Obrówcu. Ks. kapelan **Emil Kutz** w Lasowicach Wielkich kuratusem w Grodzisku. Ks. kapelan Wilhelm **Skowronek** z Karbu na Rozbark. Nowowyświęcony ks. Adolf **Mende** w Odmuchowie kapelanem w Karbie. Ks. Roman **Adamski** na Rozbarku do kościoła Najśw. Marji Panny w Bytomiu. Nowowyświęcony ks. Józef **Thomys** w Szurgoszczy kapelanem w Sławięcicach. Ks. kapelan Franciszek **Pikosch** z Sławięcic do Szurgoszczy. Ks. kapelan Jerzy **Bujakowski** z Opola na Ostróg przy Raciborzu. Nowowyświęcony ks. Jan **Pieloth** na Ostrogu przy Raciborzu do kościoła św. Piotra i Pawła w Opolu.

Zmarli: ks. Jan **Jaschik**, prałat domowy J. Św., radca duchowny i emerytowany proboszcz w Śmiczu (powiatu prudnickiego) dnia 26 marca. Ks. Józef **Wotzka**, proboszcz w Izbicku (powiatu strzeleckiego) dnia 27 marca. Ks. Gustaw **Henciński**, emerytowany dziekan, proboszcz w Lasowicach Wielkich (powiatu oleskiego) dnia 3 kwietnia.

Z Gliwickiego.

W mieszkaniu niejakiego Poloczka przy ul. Tarnogórskiej w **Gliwicach** nastąpił wybuch gazu świetlnego. P., od dłuższego czasu bezrobotny, w zamiarze samobójczym pootwierał przewody gazu świetlnego i położył się spać. Mieszkańcy domu zauważyli ulatniający się gaz, wobec czego otworzyli drzwi przemocą a następnie pootwierali okna i drzwi. Gdy przypuszczali, że gaz już się ulotnił, zapalili zapałkę. W tej chwili nastąpiła eksplozja, wskutek której administrator domu odniósł ciężkie obrażenia, praktykant G. zaś lżejsze. Wskutek eksplozji uszkodzony został dom, popękały ściany, powylatywały wszystkie szyby i wyrwane zostały drzwi nietylko od mieszkania P., ale również sąsiadów. Sam P. ani wskutek zatrucia gazem, ani wskutek eksplozji nie poniósł żadnego uszkodzenia.

Z Dobrodzieńskiego.

Gmina **Pludry** otrzyma kościółek filjalny. Roboty murarskie są na ukończeniu. Obecnie wstawiają rzemieślnicy drzwi i okna.

*

Niedaleko szosy opolskiej w **Ratajach** dokonano w tych dniach cennych wykopalisk z okresu bronzowego. Mianowicie znaleziono siekierę kamienną, 10 urn i obręcze bronzowe. Przedmioty te pochodzą z roku 1000 przed Chrystusem. Na miejsce przybyli przedstawiciele władz prowincjonalnych i prawdopodobnie władze zarządzą prowadzenie dalszych poszukiwań za przedhistorycznemi przedmiotami.

Z Zabrskiego.

Niezwykły wypadek zdarzył się w **Zabrzu** w ubiegłym tygodniu. Mianowicie samochód, wiozący parę nowożeńców, wjechał w otwór kanalizacyjny na ulicy, przyczem młody pan odniósł okaleczenia i ślub musiał być odroczony.

*

W tych dniach odbył się w **Zabrzu** pogrzeb starego inwalidy Józefa Wagnera, który — jak wiadomo — zginął gwałtowną śmiercią, rzekomo z rąk swych domowników, którzy znajdują się w areszcie śledczym. Nieboszczyk został pochowany na cmentarzu św. Anny. Udział krewnych i znajomych w pogrzebie był nieliczny, gdyż Wagnera chowano bez rozgłosu, aby niepotrzebnie nie wywoływać zbiegowiska.

Z Pszczyńskiego

Nieszczęśliwy wypadek.

Mikołów w Pszczyńskiem. Niejaki Golesny z Mikołowa wpadł pod koła wozu naładowanego wapnem. Biedak doznał zgniecenia czaszki oraz okaleczenia rąk i nóg. Po przewiezieniu go do szpitala zmarł. Osierocił on żone i pięcioro nieletnich dzieci.

Co się stanie z fabryką azotu?

Wyry w Pszczyńskiem. Do Katowic przybyło w tych dniach 6 Holenderczyków z międzynarodowego syndykatu azotowego celem zbadania wydajności produkcji fabryki azotu w Wyrach pod Mikołowem. Fabryka ta znajduje się pod nadzorem sądowym. Nadzorcą jest inżynier Eggert. Rzeczoznawcy holenderscy mają rozstrzygnąć, czy fabryka azotu w Wyrach od lipca rb. ma wejść w skład międzynarodowego syndykatu azotowego, czy też będzie pracować w własnym zarządzie.

Poświęcenie sztandaru.

Ochojec w Pszczyńskiem. Tow. Polek w Ochojcu apeluje do wszystkich kół oraz wszystkich towarzystw powiatu pszczyńskiego i katowickiego, by nie urządzały w niedzielę, dnia 17 maja żadnych uroczystości i zebrań, a natomiast wzięły udział w naszej uroczystości poświęcenia sztandaru, która odbędzie się w powyższą niedzielę.

Z Rybnickiego

Nabożeństwo za poległych.

Rybnik. Dnia 2 maja br. o godz. 9 odbędzie się w kościele św. Antoniego w Rybniku żałobne nabożeństwo za poległych powstańców. Wzywa się publiczność o gremjalne wzięcie udziału w nabożeństwie.

Pobór wojskowy.

Rybnik. Do poboru wojskowego stawić się muszą w roku bieżącym z roczników 1908 i 1909 ci, którzy w ub. roku zostali cofnięci. Rocznik 1910 musi się stawić w komplecie. W Rybniku odbędzie się przegląd od 1 do 11 maja w Hotelu Polskim. Dnia 7 maja stawią się poborowi, których nazwiska rozpoczynają się literami od A do G włącznie, z rocznika 1910, dnia 8 maja od H do P, dn. 9 maja reszta rocznika 1910 i rocznik 1908, 11 maja rocznik 1909. Każdy stawający do poboru, winien stanąć punktualnie i w stanie trzeźwym, inaczej może być ukarany.

Zaludnienie miasta.

Rybnik. Dnia 30 marca br. miasto Rybnik liczyło 23.049 mieszkańców. Przyrost ludności w marcu wynosił 26 osób.

Przed zwolnieniem robotników.

Rybnik. Rybnicka Fabryka Maszyn znajduje się przed zastojem i zwolnieniem robotników, ponieważ wszystkie poczynania o zdobycie zamówień spełzły na niczem. Wśród załogi panuje z tego powodu wielkie zaniepokojenie i przeważa zdanie, iż na wypadek zmniejszenia załogi, przedewszystkiem winni być zwolnieni niezorganizowani. To też robotnikom zaleca się, by przystąpili wszyscy do związków zawodowych.

Nieszczęśliwy wypadek.

Rydułtowy w Rybnickiem. Na torze kolejowym pomiędzy Rydułtowami a Su miną najechała drezyna oddziału drogowego na koniec pociągu towarowego. Wskutek zderzenia zawiadowca odcinka drogowego Giza z Rydułtów odniósł lekkie obrażenia.

Zdziczenie młodzieży.

Popielów w Rybnickiem. W tych dniach pewna młoda dziewczyna powiła dziecko w czasie zabawy w oberży Kowalskiego. Po porodzie matka wrzuciła niemowlę do dołu kloacznego, gdzie je znaleziono następnego dnia. Okrutną dzieciobójczynię nie minie zasłużona kara. W każdym rązie upadek moralny wśród młodzieży jest wprost zastraszający.

Wynajęcie polowania.

Szczejkowice w Rybnickiem. Gmina tutejsza wydzierżawiła 800 ha terenu polowania na przeciąg 6 lat w dniu 17 maja br. o godzinie 15 w oberży Teodora Szymury w Szczejkowicach. Warunki wyłożone są do przeglądu w urzędzie gminnym w godzinach urzędowych.

Z Tarnogórskiego

Zastój w ruchu budowlanym.

Tarnowskie Góry. Mimo nadejścia ciepłych dni wiosennych sezon budowlany nie rozpoczyna się, aczkolwiek wiele domów czeka na wykończenie. Przyczyną tego stanu rzeczy jest brak gotówki.

Kontrola bezrobotnych.

Tarnowskie Góry. Kontrola bezrobotnych z Tarn. Gór i okolicy odbywa się oprócz w „Domu Polskim“ także w miejskim przytułku dla starców.

Podatek budynkowy.

Tarn. Góry. Wydział powiatowy zatwierdził uchwaloną przez gminę wysokość stawki podatku budynkowego na rok 1931-32 w **Pniowcu na 4,75 zł. a w Nakle na 2,50 zł.** od tysiąca pospolitej wartości budynków.

Samochód w płomieniach.

Żyglin w Tarnogórskiem. Na szosie pomiędzy Ostrożnicą a Żyglinem, z niewyjaśnionej przyczyny zapalił się samochód ciężarowy firmy „Otram“ z Świętochłowic. Wypadków w ludziach nie było. Spłonęła jedynie karoserja.

Z Lublinieckiego

Piwo potaniało.

Lubliniec. Dnia 25 bm. odbyło się z inicjatywy naczelnika urzędu okręgowego p. Olszowskiego zebranie oberżystów. Po załatwieniu szeregu spraw odnoszących się do proceduru szynkarsko-gospodarczego oraz po szczegółowym referacie naczelnika urzędu, oberżyści tutejsi zgodzili się na obniżenie ceny za piwo z 50 na 45 groszy.

Z Cieszyńskiego

Komitet pomocy bezrobotnym.

Bielsko. Zawiązał się tu komitet niesienia pomocy bezrobotnym, w skład którego weszło około 60 przedstawicieli wszystkich warstw społecznych bez względu na narodowość i wyznanie oraz przekonania polityczne. Komitet postanowił przystąpić do uruchomienia wielkiej akcji pomocy na rzecz bezrobotnych miasta i powiatu. Urzędnicy państwowi, nauczycielstwo szkół powszechnych i średnich oraz urzędnicy bankowi opodatkowują się na rzecz bezrobotnych w wysokości pół do 1 proc. ich uposażeń. Pozatem świadczenia na rzecz bezrobotnych składać będą przedsiębiorstwa przemysłowe, kupcy, rzemieślnicy i organizacje społeczne. Kilka organizacyj i instytucyj jak Z. O. R. i Towarzystwo Ubezpieczeń „Silesia“ złożyło już poważniejsze datki na ten cel. Rodzina wojskowa przyjęła 20 biednych dzieci do swego przedszkola, gdzie mają one opiekę i są dożywiane. Korpus oficerski zadeklarował także gotowość złożenia ze swej strony ofiar dla dotkniętej kryzysem ludności. Pozatem humanitarną tę akcję podjęły zrzeszenia kobiece polskoniemieckie. Całą akcją kieruje komitet, złożony z 11 przedstawicieli miejscowego społeczeństwa ze starostą dr. Dudą i burmistrzem dr. Kobielą na czele.

Pościg za bandytami.

Bielsko. W czasie pościgu za sprawcami, którzy usiłowali włamać się do składu win Henryka Goldstofa użył ścigający ich funkcjonarjusz policji broni palnej. Strzały atoli chybiły. W czasie dalszego pościgu ujęto jednego ze sprawców, mianowicie 17-letniego Jana Kukuczkę. Wspólnik jego, 21-letni Bernard Gach, kilkakrotnie już karany więzieniem, zbiegł.

Cieszyn wznosi pomnik Mieszkowi.

Cieszyn. „Gwiazda Cieszyńska“ donosi co następuje: W niedzielę, 21 czerwca br. odbędą się w Cieszynie dwie uroczystości, mianowicie: otwarcie nowo urządzonego muzeum cieszyńskiego i odsłonięcia pomnika księcia Mieszka, pierwszego władcy ziemi cieszyńskiej. Pomnik jest dziełem rzeźbiarza-artysty Jana Raszki. W dniu tym odbędzie się w Cieszynie także zjazd muzeologów z całej Polski. Prace około budowy pomnika rozpoczną się w najbliższych dniach. Stanie on na tem samem miejscu, na którem stał pomnik cesarza Franciszka Józefa. W ten sam dzień odbędzie się w Cieszynie okręgowy zlot sokoli.

Kongres Przyjaźni Jugosłowiańskiej w Poznaniu.

W niedzielę przybyli do Poznania w liczbie około 100, uczestnicy kongresu Przyjaźni Jugosłowiańskiej, rozpoczynającego swe obrady w Poznaniu równocześnie z otwarciem Targów Poznańskich. Na dworcu, udekorowanym flagami polskiemi i jugosłowiańskiemi, prezes gen. Serda-Teodorski, oraz prezes Ligi Towarzystw polsko-jugosłowiańskich ks. Kneblewski. Po śniadaniu goście udali się do kościoła Franciszkanów na Mszę św., a stamtąd na otwarcie Targów Poznańskich. Wkrótce po otwarciu Targów odbyło się otwarcie działu jugosłowiańskiego, obrazującego rozwój Jugosławji w ciągu ostatnich dziesięciu lat. Otwarcie działu tego odbyło się w obecności p. ministra przemysłu i handlu Prystora,

W południe nastąpiło otwarcie kongresu polsko-jugosłowiańskiego w sali rady miejskiej. Obrady zagaił prezes Ligi towarzystw polsko-jugosłowiańskich ks. Kneblewski, który po powitaniu przybyłych na kongres p. ministra Prystora i wojewodę poznańskiego, przedstawił w ogólnych zarysach historję stosunków polsko-jugosłowiańskich i rozwój przyjaźni między obu bratniemi narodami. Po szeregu przemówień zabrał głos dyr. centralnego biura prasowego jugosłowiańskiego dr. Radowanowicz, który w imieniu gości podziękował za serdeczne przyjęcie i za udział przedstawicieli rządu w kongresie. Dalej przypomniał dr. Radowanowicz wyrazy współczucia i chęć udzielenia ze strony polskiej pomocy ofiarom trzęsienia ziemi w południowej Serbji. Dalej przedstawił rozwój stowarzyszeń jugosłowiańskich-polskich, wreszcie podkreślił, że w kongresie reprezentowane są ze strony Jugosławji wszystkie sfery społeczeństwa i że takiej delegacji, jaka przybyła do Polski, nie wysłano jeszcze nigdy do żadnego z obcych państw. Fakt ten winien być dowodem, że Jugosławja szczerze i z gorącem sercem odnosi się do Polski. W dalszym ciągu obrad postanowiono wysłać depesze hołdownicze do króla Aleksandra I i Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Mościckiego.

W poniedziałek zakończył swe obrady kongres jugosłowiańsko-polski po przyjęciu szeregu rezolucyj, zawierających żądania sfer gospodarczych obu krajów, co do ułatwień gospodarczych i turystycznych. W zakończeniu obrad imieniem gości przemawiał generalny sekretarz Izby przemysłowo-handlowej Marodier, który zwrócił się ze słowami podzięki do czynników polskich, które nietylko dały inicjatywę do kongresu, mającego za zadanie rozwój stosunków polsko-jugosłowiańskich, ale potrafiły otworzyć swe serca i nadać temu zjazdowi charakter wybitnie obywatelskiej współpracy.

Następnie redaktor Jarochowski jako wiceprezes Towarzystwa Polsko-Jugosłowiańskiego, pożegnał uczestników kongresu oraz podziękował wszystkim tym, którzy przyczynili się do jego zwołania. Jako ostatni przemawiał prezes Towarzystwa Polsko-Jugosłowiańskiego ks. Knebłowski, dziękując braciom jugosłowiańskim za przyjazd do Polski.

Po zamknięciu kongresu Izba przemysłowo-handlowa podejmowała gości śniadaniem w sali Bazaru. O godz. 22 goście odjechali do Gdyni, żegnani na dworcu przez przedstawicieli społeczeństwa.

Sprawy kościelne

Uroczysty ingres J. E. ks. biskupa Czarneckiego w unickim kościele po-augustjańskim w Wilnie.

Dnia 18 kwietnia w unickim kościele po-augustjańskim w Wilnie odbył się uroczysty ingres J. E. ks. biskupa Czarneckiego, wyznaczonego niedawno na stanowisko wikarjusza apostolskiego w Polsce.

Nabożeństwo, które odprawił ks. proboszcz Macewicz, zgromadziło liczne rzesze wiernych, przybyłe, aby z rąk nowomianowanego biskupa otrzymać błogosławieństwo pasterskie. W czasie nabożeństwa chór zakonnic obrządku wschodnio-słowiańskiego wykonał pienia religijne.

W niedzielę, dnia 19 kwietnia J. Em. ks. biskup Mikołaj Czarnecki odprawił w tymże kościele uroczyste nabożeństwo. W czasie ingresu dostojnego pasterza obecni byli przedstawiciele zakonu OO. Jezuitów obrządku wschodnio-słowiańskiego z Albertyna.

Przed procesem studentów i księży katolickich w Kownie.

Proces przeciwko dziesięciu studentom i czterem księżom katolickim, który ma związek z inwigilowaniem kazań kościelnych, został wyznaczony na dzień 12 maja.

Obronę oskarżonych podjęli się najwybitniejsi adwokaci a m. in. również dziekan wydziału prawnego na uniwersytecie w Kownie. Wśród obrońców są także socjaliści. Proces, który rzuci pewne światło na bezprawne postępowanie dyktatorskiego rządu i na ciężkie pogwałcenia konstytucji,oczekiwany jest przez społeczeństwo litewskie z niecierpliwością.

Sekciarstwo w Polsce pod patronatem zboru protestanckiego.

„Zwiastun ewangelicki", organ zboru ew.-augsburskiego w Warszawie z dnia 26 kwietnia podaje opis instalacji nowego duchownego parafji t. zw. „polskiego kościoła narodowego REF", p. Naumiuka. Sekta ta oderwała się od Hodura, wchodząc w ścisły kontakt z zborem luterskim. Po śmierci założyciela i kierownika tej sekty, Piechocińskiego, kierowniklem duchownym sekty w ciągu szeregu miesięcy był pastor warszawski pan Z. Michaelis, znany wróg Kościoła katolickiego. Pastor Michaelis dokonał też „instalacji" nowego duchownego sekty.

Zabiegi pastorów luterskich są zrozumiałe. Ze statystyki (ostatnie obliczenia p Sas-Jaworskiego) okazuje się, że protestantyzm, mimo swej akcji rozwodowej i mimo zmian ostatnich w liturgji, z roku na rok topnieje. Bezduszny i bezdogmatyczny protestantyzm w swej formie luterskiej czy kalwińskiej nie przemawia do duszy polskiej. Prócz tego pokutuje w nim duch niemiecki. Pastorzy warszawscy więc pomogli zmarłemu Piechocińskiemu do utworzenia parafji „narodowej", aby tą drogą przyciągać ludzi do protestantyzmu. Stąd też i ta czuła „opieka" nad parafją.

Nowy delegat apostolski dla Indyj Wschodnich.

Na miejsce Msgr. Mooney, przeniesionego do Japonji, delegatem apostolskim na Indje Wschodnie został wyznaczony generał zakonu Pasjonistów, C. Leon od Najśw. Serca Jezusowego, w świecie Piotr Kierkels, z pochodzenia Holender. Nowy delegat apostolski otrzymał jednocześnie godność arcybiskupa Salaminy.

Zagadnienie Unji Rzymu ze Wschodem.

Zagadnieniu temu poświęcił niedawno wykład w wiedeńskim „Leogesellschaft" znany badacz patrystyki greckiej, ks. dr. Chryzostom Bauer, prezydent „Catholica unio" w Monachjum. Słowo „Unja" — mówił prelegent — jest od samej schizmy na ustach Wschodu i Zachodu. Ale szczególniej po wojnie światowej wzmogły się dążenia unijne, które cieszą się też specjalnem poparciem Ojca św. Powstały liczne czasopisma, instytuty i towarzystwa, które wytknęły sobie ten wzniosły cel. Do takich towarzystw należy m. in. wspomniana „Catholica unio".

Różne zakony i kongregacje kształcą misjonarzy dla Wschodu, a w szczególności dla Rosji. Celem poznania widoków powodzenia Unji, trzeba przestudjować prace znawców Wschodu i odpowiedzi prawosławnych dostojników cerkiewnych na papieskie orędzia w tej sprawie. Studja takie będą ostrzeżeniem przed zbyt wielkim optymizmem.

Okazuje się, że prawosławni zwalczają prymat Papieża a nawet okazują jakiś strach przed nim. Przed wiekami spór toczył się dookoła „filioque" i „przaśnego chleba", potem dołączyły się liczne nieporozumienia a wreszcie zjawiły się momenty polityczne, które pierwotne przyczyny rozdziału usunęły zupełnie w cień. Z biegiem wieków prawosławie uległo wpływowi protestantyzmu w tym względzie. Rzym poczęto uważać za siedzibę „imperjalizmu" katolickiego, i ataki zwróciły się głównie przeciwko Papieżowi. Świadczą o tem odmowne, nieżyczliwe a niekiedy agresywne odpowiedzi Wschodu na pokojowe wystąpienia Papieży Piusa IX i Leona XIII. Podobnie wrogie były odpowiedzi rosyjskich dygnitarzy cerkiewnych.

Jeżeli chodzi o Unję powszechną, to w danej chwili słabe są widoki jej powodzenia. Nawet, gdy naród rosyjski odzyska z powrotem swą wolność religijną, to i wówczas przeszłość prawosławna będzie zbyt silnie oddziaływała na najbliższe pokolenie. Jednakże nienawiść do Rzymu będzie zanikała i nadchodzący okres przygotowuje grunt do nawróceń indywidualnych. Na lud rosyjski wywiera głębokie wrażenie fakt, że Papież każe modlić się codziennie na jego intencję.

Trudne są naturalnie przewidywania co do przyszłości, tem bardziej że nie wiadomo, jak będzie wyglądała spuścizna bolszewizmu w dziedzinie życia społecznego i jak daleko posunie się rozkład moralny. Jednakże katolicy nie mogą rozpaczać i muszą pamiętać, że wolą Boga jest jedna owczarnia i jeden pasterz i że do serca Wschodu prowadzi pewna droga poprzez głębokie zrozumienie mistycznej duszy Wschodu i poprzez miłość bliźniego.

Sprawy robotnicze.

Ubezpieczenie od bezrobocia we Francji.

Uchwalona w ubiegłym roku ustawa o ubezpieczeniach społecznych we Francji **nie wprowadziła ubezpieczenia na wypadek bezrobocia.** Bezrobotni korzystają we Francji tylko z istniejących (ogółem w liczbie 123) kas związków zawodowych i gminnych, które wypłacają obecnie około 30.000 członkom zasiłki dziennie od 12 do 18 franków. Natomiast reszta bezrobotnych, około 70.000 osób, korzysta z uchwalonego niedawno przez parlament funduszu pomocy.

W Ameryce 7 miljonów bezrobotnych.

Liczba bezrobotnych w Stanach Zjednoczonych wynosi okrągłe 7 miljonów. W kołach urzędowych stan bezrobocia wzbudza widoczne zaniepokojenie. Sekretarz stanu pracy przeprowadza reorganizację urzędów, aby skuteczniej zwalczać bezrobocie. M. in. utworzonych ma być 40 obwodowych urzędów bezrobocia, każdy zaś z urzędów podzielony będzie na 7 głównych oddziałów zawodowych.

Z dalszych stron.

Urzędnicy niemieccy obawiają się dalszej zniżki pensyj.

Berlin. W sferach urzędniczych Rzeszy niemieckiej krążą pogłoski, jakoby należało liczyć się — i to już w krótkim czasie — z dalszą obniżką pensyj. Niemiecki Narodowy Związek Urzędników wystosował przed posiedzeniem gabinetu rządu Rzeszy na ręce kanclerza dra Brüninga memorjał, w którym wyraża obawy przed niebezpieczeństwem ponownej zniżki płac urzędniczych. Pozatem urzędnicy zaznaczają, że zniżka cen, wywołana szumnie zapowiadaną, a słabo stwierdzoną falą taniości, jest o tyle bez podstawna i niesprawiedliwa, że nieznacznie obniżone ceny artykułów mogą nagle pójść w górę i spowodować katastrofalny brak równowagi w budżecie urzędnika, co będzie dla niego równoznaczne z ruiną.

Francja wybierze nowego prezydenta.

Paryż. Na posiedzeniu rady ministrów prezydent Doumergue podpisał dekret, zwołujący na 13 maja Zgromadzenie Narodowe dla wyboru prezydenta republiki. Na temże posiedzeniu Briand przedstawił położenie w dziedzinie rokowań o zawarcie układu morskiego oraz zapoznał zebranych z przygotowaniami do najbliższej sesji Rady Ligi.

Linja lotnicza Polska — Grecja.

Ateny. W uzupełnieniu wiadomości o podpisanej w ostatnich dniach umowie między Polską a Grecją w sprawie eksploatacji komunikacji lotniczej na linji Lwów—Saloniki przez Bukareszt i Sofję zaznaczyć należy, że w ten sposób uzyskano drogą powietrzną bezpośrednie połączenie między polskiemi portami morza Bałtyckiego a greckiemi portami morza Egejskiego. Linja ta będzie obsługiwana przez towarzystwo polskie „LOT" i towarzystwo greckie „IKAR". Loty rozpoczną się prawdopodobnie już w ciągu lata br. i odbywać się będą trzy razy w tygodniu. Przewiduje się, iż cały przelot na przestrzeni Warszawa—Ateny trwać będzie około 30 godzin, wliczając w to nocleg w Bukareszcie.

Morfina za miljon dolarów.

Nowy Jork. Niebywałych rozmiarów przemyt narkotyków, głównie morfiny, udało się przychwycić policji amerykańskiej. Zapewne był to największy przemyt, jaki kiedykolwiek ujawniono, gdyż wartość skonfiskowanej trucizny sięga miljona dolarów. Przemytu dokonywał niemiecki parowiec linji Hamburg—Nowy Jork „Milwauke", wożąc narkotyki pod nalepkami farb dozwolonych do przywozu. Zrewidowanie próbne jednej z takich paczek ujawniło morfinę zamiast farby, dalsza rewizja przyniosła sensacyjne rezultaty, gdyż wszystkie prawie paczki zawierały morfinę, kokainę lub inne narkotyki.

Polak syndykiem Chicago.

Chicago. Nowy burmistrz Chicago, Antoni Cermak, zaraz po objęciu rządów „wymiótł" — jak donieśliśmy — 2.000 zwolenników swego poprzednika z zajmowanych posad i wstrzymał ich pobory aż do chwili, w której udowodnią, czy pracowali dla miasta, czy też korzystali z synekur za agitację polityczną. Syndykiem miejskim mianował Cermak Polaka, Aleksandra Śmietankę, brata Juljusza, b. kolektora dochodów państwowych. Od nowego burmistrza odebrał przysięgę Polak, sędzia Edmund Jarecki.

Przedsiębiorstwo dla ułatwienia ucieczki więźniom.

Port of Spain (Wyspy Trinidad). Odkryto tutaj zorganizowane przedsiębiorstwo, mające na celu ułatwienie ucieczki skazańcom z kolonji karnej we francuskiej Gujanie. Przedsiębiorstwo to zorganizował murzyn na wyspie Trinidad, przezwany „królem Jerzym". Wynajmuje on zbiegom łódki i dostarcza map dla orjentacji się w ucieczce. Pobiera on za to 5 dol. od zbiega. Natomiast rząd francuski płaci za schwytanie zbiega na ladzie 50 centów a na morzu 2 dol.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie

w dniu 29 kwietnia 1931 r.

Dolar amerykański 8,90 zł. Funt szterlingów angielskich 43,32 zł. 100 franków francuskich 34,79 zł. 100 lir włoskich 46,61 zł. 100 franków szwajcarskich 171,37 zł. 100 belgów belgijskich 123,85 zł.

Giełda zbożowa w Warszawie

w dniu 29 kwietnia 1931 r.

Żyto 26,75—27,50. Pszenica 35,00—36,00. Owies jednolity 29,00—30,00. Owies zbierany 28,00—29,00. Jęczmień na kaszę 28,00—28,50, Mąka pszenna luksusowa 61,00—71,00. Mąka wyborowa 55,——61,00. Mąka żytnia 42,00 do 44,00. Otręby pszenne szale 25,50—26,50. Otręby średnie 24,50—25,50. Otręby żytnie 23,00 do 24,00. Kuchy lniane 33,00—34,00. Kuchy rzepakowe 26,00—27,00. Groch polny jadalny 32,00 do 35,00. Groch Viktoria 40,00—45,00. Koniczyna czerwona bez kanianki o czystości do 97 proc. 300—380. Koniczyna biała bez kanianki o czystości do 97 proc. 350—450. Wyka siewnia 44,00 do 47,00. Seradela podw. czyszczona 80,00 do 85,00. Peluszka siewna 48,00—50,00. Łubin niebieski 25,50—26,50. Łubin żółty siewny 40,00 do 42,00. Ziemniaki jadalne 10,00—11,00. Ziemniaki do sadzenia 11,00—12,00. Obroty średnie.

Giełda zbożowa w Poznaniu

w dniu 29 kwietnia 1931 r.

Żyto 29,00. Pszenica 33,25—33,75. Jęczmień przemiałowy 26,50—27,50. Owies pastewny 27,50 do 28,50. Mąka żytnia 65 proc. 42,50—43,50. Mąka pszenna 65 proc. 50,50—53,50. Otręby żytnie 23,50—24,50. Otręby pszenne 23,50—24,50. Otręby pszenne grube 24,50—25,50. Rzepak 38,00 do 40,00. Gorczyca 42,00—47,00. Wyka latowa 45,00—47,00. Peluszka 47,00—50,00. Groch polny 30,00—31,00. Groch Viktoria 33,00—37,00. Łubin niebieski 26,00—28,00. Łubin żółty 34,00 do 38,00. Koniczyna czerwona 300—350. Koniczyna biała 340—460. Koniczyna szwedzka 230 do 260. Koniczyna żółta odłuszczona 140—170. Koniczyna żółta w łuskach 60,00—70,00. Przelot 200—240. Tymoteusz 90,00—105,00. Rajgras angielski 90,00—110,00. Tatarka 34,00—36,00. Ziemniaki jadalne 6,50—7,00. Ziemniaki eksportowe 8,50—10,00. Ogólne usposobienie: spokojne.

Ceny bydła na targowicy w Poznaniu.

w dniu 28 kwietnia 1931 r.

Spędzono: 1150 szt. bydła, 1850 szt. świń, 700 szt. cieląt, 110 owiec — razem 3810 szt. zwierząt. Przebieg targu: bardzo spokojny:

Woły: Pełnomięsiste, wytuczone nieoprzęgane 96—104. Mięsiste, tuczone młodsze do 3 lat 88—92. Mięsiste tuczone starsze 70—80. Miernie odżywione 64—68.

Buhaje: Wytuczone pełnomięsiste 92—98. Tuczone mięsiste 80—86. Nietuczone, dobrze odżywione, starsze 70—78. Miernie odżywione 62 do 66.

Krowy: Wytuczone pełnomięsiste 96—102. Tuczone mięsiste 80—90. Nietuczone, dobrze odżywione 56—64. Miernie odżywione 40—50.

Jałowice: Wytuczone pełnomięsiste 92—100. Tuczone mięsiste 80—90. Nietuczone dobrze odżywione 68—76. Miernie odżywione 60—64.

Młodzież: Dobrze odżywione 60—66. Miernie odżywione 54—58.

Cielęta: Najprzedniejsze cielęta wytuczone 90—100. Tuczone cielęta 78—86. Dobrze odżywione 68—76. Dobrze odżywione 68—76. Miernie odżywione 58—64.

Owce: Wytuczone, pełnomięsiste jagnięta młodsze skopy 136—144. Tuczone starsze skopy i maciorki 110—130. Dobrze odżywione 76—80.

Świnie (tuczniki): Pełnomięsiste od 120 do 150 klg. żywej wagi 112—116. Pełnomięsiste od 100 do 120 klg. żywej wagi 106—110. Pełnomięsiste od 80 do 100 klg. żywej wagi 98—104. Mięsiste świnie ponad 80 klg.92—96. Maciory i późne kastraty 92—98. Świnie bekonowe 92—96.

Sprawy gospodarcze.

Wytwórczość krajowa na Targach Katowickich.

Każdy producent i kupiec nie powinien ustawać w zabiegach nad zwiększeniem koła swoich odbiorców, lecz rozwinąć w tym kierunku wytężoną akcję, a to drogą należytego przystosowanej propagandy. Taką najwłaściwszą formą propagandy wytwórczości krajowej będą „Drugie Wiosenne Targi Katowickie“ w czasie od 22-go maja do 8-go czerwca 1931 r. Dalsze zgłoszenia wystawców przyjmuje: Śląskie Towarzystwo Wystaw i Propagandy Gospodarczej w Katowicach, ul. Stawowa 14, tel. 18-68 i 71.

Węgiel śląski do Norwegji.

W miesiącu maju kopalnie górnośląskie dostarczyć mają dla Norwegji 30 tysięcy ton węgla. Węgiel ten przeznaczony jest dla kolei i stanowi połowę zamówienia udzielonego ostatnio polskiemu przemysłowi węglowemu.

SPORT

Bieg naprzełaj w Mysłowicach.

Staraniem naczelnika sportu okr. mysłowickiego S. M. P. w porozumieniu z miejskim komitetem W. F. i P. W. urządza się w dniu 3-go Maja o godz. 14 bieg naprzełaj dla junjorów na trasie około 2000 mtr., zaś dla senjorów na trasie około 5000 mtr. Bądanie lekarskie i wydawanie numerów startowych o godz. 13 w sali gimnastycznej szkoły I. na Placu Wolności. Start i meta na Placu Wolności. Trasa będzie przed biegiem dokładnie objaśniona i będzie można przejrzeć plan trasy. Przy wydawaniu numerów startowych, każdy zawodnik musi złożyć kaucję w kwocie 50 groszy, które zostaną przy oddawaniu numerów zwrócone.

W ramach biegu przeprowadzone zostanie mistrzostwo S. M. P. okr. mysłowickiego. Uprasza się naczelników o wysłanie jaknajwięcej zawodników.

A więc w dniu 3-go Maja nie powinno brakować na starcie żadnego zawodnika z okr. mysłowickiego S. M. P., jak również z miasta Mysłowic.

Wszelkie zgłoszenia nadsyłać do dnia 2 maja br. na adres: Wincenty Soppa, Mysłowice, ul. Powstańców 7.

Kierowników wszystkich towarzystw z Mysłowic, jak również naczelników sportowych S. M. P. uprasza się o przybycie o godz. 12,30.

Egzamin lekko-atletyczny na sędziów G. O. Z. L. A. uczestników kursu sędziowskiego S. M. P. w Katowicach.

Związek Młodzieży Polskiej zorganizował w styczniu br. w Katowicach kurs na sędziów sportowych lekkiej atletyki, gier sportowych i piłki nożnej. Wykłady odbywały się raz w tygodniu przez 3 godziny. Z dniem 21 bm. kurs ukończono, a kandydaci będą składali egzaminy na sędziów sportowych. Pierwszy egzamin odbył się dnia 21 bm. z lekkiej atletyki przed komisją G. O. Z. L. A., w skład której wchodzili pp. prof. Szymoński jako przewodniczący, kapitan Szlichtinger, prof. Hajkowski i porucznik Gilewski. Do egzaminu lekko-atletycznego zgłosiło się 21 uczestników, z czego egzamin na sędziów zdało 14 druhów: Brzoska Augustyn S. M. P. Ruda, Waldera Jan S. M. P. Ruda, Klukowski Jan S. M. P. Katowice, Katedra, Skwara Stefan, Skowronek Jan, Hanke Hubert, Korek Sylwester, wszyscy z S. M. P. Siemianowice, Krzyż, Jendressek Rudolf S. M. P. Katowice-Załęże, Szekiel Paweł S. M. P. Bykowina, Orłowski Józef S. M. P. Król. Huta „Promień“, Badziura Robert S. M. P. Nowe Hajduki, Soppa Wincenty S. M. P. Mysłowice, Duka Józef S. M. P. Tychy, Karuga Wincenty S. M. P. Król. Huta. We wtorek, dnia 28 bm. odbędzie się egzamin na sędziów gier sportowych w Katowicach o godz. 19 w Szkole Wydziałowej, w sobotę zaś, dnia 25 bm. egzamin na sędziów piłki nożnej i palanta w Rybniku w gimnazjum o godz. 19 dla uczestników kursu w Rybniku. Uczestnicy kursów S. M. P. powinni do powyższych egzaminów się zgłosić.

Po wypuszczeniu na Śląsk 14 sędziów S. M. P. zatwierdzonych przez G. O. Z. L. A. sport lekko-atletyczny w Związku Mł. P. będzie mógł się coraz w większym tempie rozwijać. Sędziowie będą działać głównie na zawodach S. M. P.

Bieg naprzełaj o mistrzostwo Śląska S. M. P.

W niedzielę, dnia 12 bm. odbył się w Katowicach bieg naprzełaj o mistrzostwo Śląska SMP. Do zawodów stanęło około 70 druhów. Wyniki były następujące:

Senjorzy, trasa około 5.000 metr. 1. Niesporek SMP. Mała Dąbrówka, 2. Mendrela SMP. Lubliniec, 3. Syta SMP. Bobrowniki, 4. Szafraniec — SMP. Orzesze, 5. Knopik SMP. Lubliniec, 6. Marek SMP. Kamienica.

Junjorzy, trasa około 3.000 metr. 1. Strach SMP. Kamień, 2. Orłowski SMP. Ruda, 3. Hartlik SMP. Kamień, 4. Wolny SMP. Panewnik, 5. Musiał SMP. Mysłowice, 6. Stasik SMP. Mała Dąbrówka.

W pływackich mistrzostwach Europy

które rozegrane zostaną w Paryżu weźmie udział 17 narodów, a w waterpolo — 7 narodów.

Nowa gwiazda bokserska w Ameryce.

Polak amerykański Joreda, jest obecnie jednym z najlepszych pięściarzy U. S. A., a ostatnio pokonał on Johny Risco na punkty.

Trójmecz bałtycki.

Trójmecz bałtycki, który ma się odbyć w Wilnie 28 i 29 czerwca stoi pod znakiem zapytania, gdyż P. Z. L. A. zaproponował Łotyszom i Estończykom warunki inne i jeszcze odpowiedzi nie otrzymał.

Rozmaitości.

Najdłuższy żołnierz francuski.

Były francuski minister wojny Maginot, odbywając służbę wojskową w pułku piechoty, w którym dosłużył się nawet stopnia sierżanta, uchodził za najdłuższego żołnierza w armji francuskiej, mierzył bowiem 2 metry i 4 centymetry wysokości. Obecnie jednak prześcignął go kapral Devallard, mierzący 2 metry 8 cm. Olbrzym ten, ważący 220 funtów, służy również w pułku piechoty i to w Bar le Duc, którego przedstawicielem w parlamencie jest właśnie b. minister wojny Maginot. Devallard otrzymawszy niedawno nominację na kaprala, fotografował się z dwoma kolegami pułkowemi i choć obaj nie są ułamkami, gdyż mierzą 1.70 mtr., to jednak przy nim wyglądali jak karły. Oczywiście wszystkie rozmiary mundurów przechowywanych w składach wojskowych były dla Devallarda za małe, to też musiano szyć dla niego specjalny mundur, a także sporządzić mu łóżko odpowiedniej długości.

Po uniewinniającym wyroku można się przyznać.

Mało kto wie, że istnieje ciekawe orzeczenie Najwyższego Sądu, opiewając, iż przyznanie się oskarżonego do winy po uprawomocnieniu się wyroku uniewinniającego, nie jest podstawą do wznowienia postępowania na jego niekorzyść.

Teoretycznie więc przestępca, którego obrońcy udało się przekonać sąd o jego niewinności, może po uprawomocnieniu się wyroku uniewinniającego publicznie opowiadać o swej winie i chodzić bezkarnie. Życie jednak mówi coinnego. Napewno nie znajdzie się przestępca, który nawet po uniewinnieniu zechce przyznać się do swej zbrodni.

Świadectwa bez noty z obyczajów.

Rok szkolny kończący się w Niemczech (jak wiadomo) na Wielkanoc, przyniósł tam nowość, która zwłaszcza w szeregach młodzieży szkolnej wywołała bardzo dodatnie wrażenie. Rozdane świeżo świadectwa roczne nie zawierały noty z obyczajów, czyli z zachowania, pilności i uwagi. Sprawa jest o tyle ważna, że niejednokrotnie zachodziły tam wypadki zatrzymania ucznia na drugi rok w tej klasie z powodu ujemnej noty z tego „przedmiotu“. Cenzurowanie obyczajów pozostanie jednak nadal w szkole niemieckiej, ale tylko jako czynność wewnętrzna, a wyniki pod tym względem ustalone podawać się będzie do wiadomości rodziców, względnie opiekunów jako ośrodek wychowawczo-zapobiegawczy.

Plaża nad ciepłem jeziorem.

W Kosters w Graubunden, czyli w t. zw. „krainie stu dolin“ urządzono plażę oraz kąpiele na wysokości 1200 metrów, przyczem z kąpieli można korzystać w ciągu całego roku, jezioro bowiem zasilane jest przez ciepłe źródła tak, że temperatura wody wynosi stale 18—20 stopni ciepła. Temperatury tej nie mogą nawet obniżyć potoki lodowatej wody, spływającej z licznych lodowców. Jest to jedyna miejscowość na świecie, gdzie natychmiast po wycieczce narciarskiej można kąpać się w jeziorze o temperaturze takiej, jaką posiada woda normalnie podczas upalnego lata.

Nakładem firmy „Katolik“. spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Drukiem: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula, w Król. Hucie.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

W sobotę, dnia 2 maja o godz. 16-ej po południu uroczysta **Akademja Powstańcza** w wykonaniu artystów naszego teatru.

Z powodu przewidzianej w dniu 2 maja rb. w czasie między godz. 18—21 defilady, przedstawienie „Kościuszko pod Racławicami“ odbędzie się o godz. 21-ej w sobotę, dnia 2 bm. a w wypadku niepogody i odwołania defilady przedstawienie „Kościuszki“ rozpocznie się normalnie o godz. 19,30 wieczorem.

REPERTUAR:

Sobota, dnia 2 maja „Uroczysta Akademja Powstańcza“ o godz. 16-ej.

Sobota, dnia 2 maja „Kościuszko pod „Racławicami“ o godz. 19,30.

Niedziela, dnia 3 maja „Wesele na Górnym Śląsku“ o godz. 15,30.

Niedziela, dnia 3 maja „Kościuszko pod Racławicami“ o godz. 19,30.

Teatr Polski na prowincji.

Czwartek, dnia 30 bm. „Pan Geldhab“ w Mikołowie o godz. 19,30.

Czwartek, dnia 30 bm. „Rigoletto“ w Bielsku o godz. 19,30.

Ruch spółdzielczy.

Mekka spółdzielcza.

Dnia 11 kwietnia odbyła się w Anglji, w mieście Rochdale, uroczystość otwarcia muzeum spółdzielczego. Była to uroczystość niezwykła, w której, oprócz spółdzielców angielskich, wzięli udział przedstawiciele spółdzielców z różnych krajów. Muzeum spółdzielcze w Rochdale mieści się w tym samym skromnym dom uprzy ul. Żabiej,, gdzie w 1844 roku został założony pierwszy sklep spółdzielczy, który dał początek wielkiemu ruchowi spółdzielczości spożywców. Dom ten do niedawna znajdował się w prywatnych rękach i dopiero dzięki inicjatywie Angielskiej Unji Spółdzielczej został przez nią wykupiony, przyczem składki na ten cel napłynęły od spółdzielców całego świata. Tak, jak dotychczas już było, Rochdale — ta Mekka spółdzielcza i jego muzeum stanie się jeszcze więcej celem wycieczek i pielgrzymek spółdzielców, których liczba w różnych krajach wynosi miljony.

Kino Rialto
Katowice

Przebojowe arcydzieło dźwiękowe produkcji United Artists p. t.

Raj Zakochanych

ze znaną z urody i talentu

Wilmą Banky

w roli głównej.
3326

Początek seans.: 2.30, 4.30, 6.30, 8.45

Ogłoszenie.

Plan linij regulacyjnych nowej ulicy pomiędzy domami 83 i 85 na południe od ulicy Wojciechowskiego, zatwierdzony uchwałami Korporacyj miejskich z dnia 12. VIII. 1930 r./5. XII. 1930 r., a wyłożony przez 4 tygodnie od dnia 24. II. 1931 r. ustala się niniejszem na podstawie ustawy o linjach regualcyjnych z dnia 2 lipca 1875 r. ostatecznie i formalnie, gdyż sprzeciwów do tego planu nie wniesiono.

Plan ten znajduje się w Miejskim Urzędzie Mierniczym.

Magistrat miasta Katowic.

Szkudlarz
Wiceprezydent miasta.

Inż. arch. Sikorski 3326
Radca budownictwa miejskiego.